

1689

I. Beh. af Lovf. om Understøttelseskasjer.

1690

stemmelse nemlig, som der findes, kunne give Anledning til Misbrug. Jeg kom i øvrigt, den Gang det ærede Medlem gav mig dette Raad, til at tænke paa en Scene, som indtraf i min Skoletid. En Lærer havde stillet en Elev en mundtilig Opgave, som naturligvis blev optegnet, men Eleven kunde ikke komme til det Resultat, Læreren ønskede, og han gjorde da denne opmærksom paa, at der i Opgaven var et Par urigtige Tal. Læreren blev vel i Begyndelsen noget gnaven, men ved selv at regne efter, maatte han sande, at Eleven havde Ret, og det har fik da ogsaa Ret. Omtrent saaledes gaar det det ærede Medlem med Hensyn til §§ 3 og 4; thi naar man læser, hvad det ærede Medlem udtalte i Begyndelsen af sit Foredrag, saa erklærede han jo selv, at der kunde finde Misbrug Sted, og jeg har ikke sagt Andet end, at ethvert mindre bemiblet Medlem af Samfundet kunde ty til disse Kasjer og derved faae Hjælp af Statskassen, uden at man bestemte Hund sig, om han var Trængende eller ikke. Naar man nu erindrer, at den høitagtede Indvigningsminister, for ikke at tale om det ærede Medlem for Kjøbenhavns Iste Valgkreds (Nimestad), førte min Tanke langt videre ved at udvikle de Misbrug, der kunde finde Sted, saa tror jeg, at det vilde have været mere ridderligt eller dog mere konsekvent, om det ærede Medlem, naar han bad mig læse de nævnte Paragrafer en Gang, havde bedt Ministeren læse dem to Gange og det ærede Medlem fra Kjøbenhavn tre Gange. Jeg er ikke saa heldig at have den Tidende, hvori det ærede Medlems Foredrag staa; men jeg husker dog neppe feil, naar jeg siger, at det ærede Medlem udtalte, at han ikke kunde forstå, hvorledes jeg kunde mene, at Forsørgelses- og Sygekasser ikke lige saa godt kunde komme frem i tyndt befolkede Egne som i de stærkere befolkede. Jeg skal ikke her indlade mig dybere paa Grunden hertil; men det ærede Medlem behøver blot at læse Motiverne til Regeringens Forslag om det almindelige Fattigvæsen; han vil da finde, at jeg har faktisk Ret, idet der i hele Sylland kun findes 44 Sygekasser. Dette maa der dog være en Grund for, og jeg tror, at det er dels den, at man i de tyndere befolkede Egne har mere Banstellighed end ellers ved at samle sig om den Slags Kasjer, og dels maaste ogsaa den, at der paa saadanne Steder ikke er saa stor Trang dertil, idet Kommunerne ere mindre, og man saaledes bedre kjender hveandere, ligesom vel ogsaa den private Godgjævenhed blomstrer fuldt saa stærkt i den Slags Kommuner som i andre. Men hvorledes dette end maatte forholde sig, saa er det

faktisk og notorisk, at man har færre Sygekasser i tyndt befolkede Egne end i de tæt befolkede. Der næst kom det ærede Medlem til at sige, at den Slutning, hvortil jeg kom, stod i bestemt Modsætning til Indholdet af mit Foredrag, idet jeg sluttede med, at man skulde beskytte de værdige Trængende. Jeg skal dertil svare, at jeg udtrykkelig sagde, at Grundloven og de Love, som fulgte af den, vare for haarde over for de ustyldigt Trængende, og dette mener jeg endnu. Det ærede Medlem vil jo ogsaa vide, at jeg har været med til at stille et Forslag, som netop skulde afværge denne Haardhed. Det ærede Medlem mente tillige, at jeg var langt mere yderliggaende end han selv, idet jeg havde sagt, at Staten skulde værges Arbeideren mod Kapitalens Magt. Det ærede Medlem ved nu vist meget godt, at paa et andet Sted, hvor vi have mødt hinanden, har han udtalt sig for at gaa langt videre i den Henseende, end jeg har ment, at man kunde gaa, og ser man nøiere til, hvad jeg har udtalt mig for, saa er det heller ikke Andet, end hvad man indtil denne Dag har gjort. Man beskytter jo saaledes Arbeideren mod Kapitalens Magt f. Ex. gennem Indstrænkninger i Frihed til at sammenlægge Jord og gennem Fæstetvang, saa at Jorden ikke let kommer paa enkelte Hænder, samt gennem bunden Rentefod. Det er ogsaa min bestemte Mening, at det ikke er nok til et Lands Lykke, at det er i Besiddelse af store Formuer, men at Lykken ogsaa beror paa, hvorledes disse Formuer ere fordelt. Jeg tror nu at have gennemgaaet de Udtalelser, som det ærede Medlem rettede imod mig. — Det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds (Holstein-Ledreborg) kom med nogle Bemærkninger, hvoraf Meningen var, at han og hans Medforlagsstillere søgte at opfylde Grundlovens § 84. Dette betvivler jeg slet ikke; men naar det ærede Medlem sagde lige over for mig og det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Ingerslev), at vi ikke havde denne Hensigt, saa tror jeg ikke, at dette er rigtigt. Det kommer jo an paa, hvorledes man opfatter denne Paragraf; men i alt Fald maa jeg forvare mig imod, at jeg ikke skulde ville være med til at søge denne Paragraf opfyldt. Det ærede Medlem saavel som det ærede Medlem for Aarhus Amts 3die Valgkreds (N. Jensen) kom atter tilbage til, at naar man gif den Vej, at ty til Statskassen, saa vilde man derved kunne udjevne Fattigbyrden over hele Landet. Jeg betvivler ikke, at dette er de Herrers alvorlige Mening; men, saaledes som Forholdene ere for Dieblirket, vil denne Udjevning dog neppe finde Sted. Det er jo nem-